

Trst — na Hrvatskem! Zagrebški „Vienac“ (!) prinaša v 6. št. sliko priproste kmetske Slovenke iz tržaške okolice z napisom „Hrvatica iz okolice trščanske“. Ako bode Starčevićev evangelij na Hrvatskem tako prodiral, kakor se kaže zadnje čase, čitali bomo v kratkem po hrvatskih novinah: Sinoči so Hrvatice iz Spodnje Šiške v ljubljanski čitalnici krasno prepevale. Prof. Šuman je spisal „Hrvatsko slovnico“, katero je dala na svetlo „Hrvatska Matica“ v Ljubljani. Prof. Miklošič letos na dunajskem vseučilišči tolmači sintakso starohrvatskega jezika. Sinoči je bil v Ljubljani dnevnik „Hrvatski Narod“ zasežen.... Est modus in rebus!

Čeh o Ljubljani. Cesta do Rima a dále do Neapole a Pompeje. Sepsal Bohumil Hakl, farař v Hořicích. Nakladem Děd. ss. Cyrilla a Methoděje na r. 1881. V Brně 1881, 8°, 480. Z zgovorno besedo in poštenim slovanskim srcem pripoveduje župnik Hakl v tej knjigi, kaj je videl in prebil na svojem potovanji l. 1877. od doma do Neapola. Nas je zanimal osobito njegove knjige tisti del (str. 35—62), ki govori o narodu slovenskem in o naši Ljubljani. G. pisatelj ne more prehvaliti, kako divno lepa je okolica ljubljanska. Slovenci so mu visok, lep, zdrav narod; pohvalno omenja tudi naših žensk, da so velike, lepo rastene in čednega obraza ter da se nosijo po konci; posebno dopadale so mu naše peče, v katerih je dekleta videl birno vezovati; hvali prekrasni razgled z ljubljanskega grada ter posebno poudarja, koliko je Ljubljana v narodnem oziru napredovala od zadnjih 20 let sem, ko je našo stolico zadnjič videl. Veseli ga, da priprosti narod in srednji stan tudi po ulicah govori slovenski, da imajo trgovci in ulice slovenske napise in da ima v obče naše glavno mesto naroden značaj. Nadalje opisuje presrčni sprejem v čitalnici ter na kratko omenja tudi nekaterih umelih pisateljev slovenskih (Vodnika, Preširna) ter tistih domoljubov naših, s katerimi se je v kratkem času svojega bivanja Ljubljani seznanil. Iz vsake vrste veje slovanska dobrosrčnost; vendar se je poštemu možu nekoliko prav smešnih primerilo; tako n. pr. naredil je g. Regalija za upokojenega c. kr. stavbnega svetovalca, a g. Potočnika za mizarja in voditelja ljubljanskih delavcev in socialistov; v Ljubljani je našel ulice „Contrada Signori“ in Narodni(?) muzej, za katerega si je mnogo zaslug pridobil še Vodnik (a ta je umrl 10 let prej, nego je Hohenwart osnoval zdani deželni muzej); najbolj se je pa spekel mož s svojo etimologijo: „Pod Trančo“ pravi, da je spomin na francosko okupacijo ter da to ime zaznamenjuje: „Gasse unter den Tranchéen“. Kaj pa še! „Pod Trančo“ narod po kranjskih mestih (n. pr. v Ljubljani, Škofji Loki) imenuje kraje, kjer so nekdanje stale mestne ječe in beseda je pošteno slovanska, pr. stsl. trāčb, custodia. Naša lepa Šmarna Gora (t. j. Šmárijina Gora, Marienberg), pravi g. Hakl, da je Sramna Gora, „tolik co hora hanby, Galgenberg, sramota — hanba (!)“. —

Prof. dr. Fr. Miklosich dal je nedavno na svetlo zanimljivo razpravo „Rumunische Untersuchungen.“ I. Istro- und macedo-rumunische Sprachdenkmäler, Wien, 1881, 4, 92 str. Cena 2 gld. Učeni rojak naš v tej knjigi razpravlja jezik isterskih Rumuncev ali Čiribircev, kateri so se, kakor je že poprej v svoji knjigi „über die Wanderungen der Rumunen in den dalmatinischen Alpen und den Karpaten“ do dobra dokazal, z Bolgarskega naselili po Istri ter v svoj jezik vzprejeli mnogo bolgarskih, srbskih, hrvatskih in novoslovenskih besed.